

JĒKABPILS NOVADA PAŠVALDĪBA

JĒKABPILS NOVADA DOME

Reģistrācijas Nr.90000024205

Brīvības iela 120, Jēkabpils, Jēkabpils novads, LV – 5201

Tālrunis 65236777, fakss 65207304, elektroniskais pasts pasts@jekabpils.lv

Jēkabpils novadā

APSTIPRINĀTI

ar Jēkabpils novada domes

____.____.2024. lēmumu Nr. ____

(protokols Nr. ____, ____.§)

____.____.2024.

Saistošie noteikumi Nr. ____

**Grozījumi Jēkabpils novada domes 2023. gada 13. jūlija saistošajos noteikumos Nr.21
“Saistošie noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālā atbalsta pakalpojumu
saņemšanas un samaksas kārtību Jēkabpils novadā”**

*Izdoti saskaņā ar
Pašvaldību likuma 5. panta otro daļu, 44. panta otro daļu,
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta trešo daļu,
12. panta septīto un astoto daļu, Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu
Nr. 275 “Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība
un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta” 6. punktu,
Ministru kabineta 2007. gada 4. decembra noteikumu Nr. 829 “Noteikumi par
dienas centru, grupu māju (dzīvokļu) un pusceļa māju izveidošanas un uzturēšanas
izdevumu līdzfinansēšanu” 26. punktu, Ministru kabineta 2019. gada 2. aprīļa noteikumu
Nr. 138 “Noteikumi par sociālo pakalpojumu saņemšanu” 10. un 32. punktu, Ministru
kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumu Nr. 857 “Noteikumi par sociālajām garantijām
un atbalstu bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes
aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās” 22., 24.¹ un 32.³ punktu*

1. Izdarīt Jēkabpils novada domes 2023. gada 13. jūlija saistošajos noteikumos Nr.21
“Saistošie noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālā atbalsta pakalpojumu saņemšanas un
samaksas kārtību Jēkabpils novadā” (turpmāk – saistošie noteikumi) (Latvijas Vēstnesis,
2023., 143. nr.) šādus grozījumus:

1.1. Izteikt tiesību akta izdošanas pamatojuma norādi šādā redakcijā:

“Izdoti saskaņā ar Pašvaldību likuma 5. panta otro daļu, 44. panta otro daļu, Sociālo
pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta trešo daļu, 12. panta septīto un
astoto daļu, Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275 “Sociālās
aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā
pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta” 6. punktu, Ministru kabineta

2007. gada 4. decembra noteikumu Nr. 829 "Noteikumi par dienas centru, grupu māju (dzīvokļu) un pusceļa māju izveidošanas un uzturēšanas izdevumu līdzfinansēšanu" 26. punktu, Ministru kabineta 2019. gada 2. aprīļa noteikumu Nr. 138 "Noteikumi par sociālo pakalpojumu saņemšanu" 10. un 32. punktu, Ministru kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumu Nr. 857 "Noteikumi par sociālajām garantijām un atbalstu bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās" 22., 24.¹ un 32.³ punktu."

1.2. Papildināt saistošos noteikumus ar 5.26. apakšpunktu šādā redakcijā:

"5.26. sociālā mentora pakalpojums."

1.3. Svītrot 223. punktā vārdus "darbam ar ģimeni un bērniem".

1.4. Papildināt saistošo noteikumu 225. punktu ar otro teikumu šādā redakcijā:

"Ja persona pati izsaka vēlmi saņemt atbalsta (pašpalīdzības) grupu pakalpojumu, tā vēršas Dienestā ar iesniegumu."

1.5. Papildināt saistošos noteikumus ar XXVII.¹ nodaļu šādā redakcijā:

"XXVII.¹ Sociālā mentora pakalpojums

226.¹ Sociālā mentora pakalpojums nodrošina sociālā mentora atbalstu personai, kura nepietiekamu sociālo prasmju trūkuma dēļ nespēj iekļauties un nodrošināt sociālo funkcionēšanu sabiedrībā, veicinot personas uzvedības izmaiņas un sociālo integrāciju.

226.² Tiesības saņemt sociālā mentora pakalpojumu ir:

226.² 1. pilngadību sasniegušajam bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās līdz 21 gada vecuma sasniegšanai, vai, ja persona mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstākajā izglītības iestādē, tostarp koledžā, - līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, un ja lēmumu par ārpusģimenes aprūpi pieņēmusi Jēkabpils novada pašvaldības bāriņtiesa;

226.² 2. bārenim, kurš līdz adoptijas nodibināšanai ir atradies ārpusģimenes aprūpē un attiecībā uz kuru tiesa ir atcēlusi adoptiju līdz 21 gada vecuma sasniegšanai vai, ja bārenis mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstākajā izglītības iestādē, tostarp koledžā, - līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai.

226.³ Lai saņemtu sociālā mentora pakalpojumu, bārenis pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās vēršas Dienestā, iesniedzot MK noteikumos noteiktos dokumentus.

226.⁴ Dienests mēneša laikā no šo noteikumu 226.³ punktā minēto dokumentu saņemšanas veic MK noteikumos noteiktās darbības un sociālā mentora pakalpojuma saņemšanai pie ārpalpojuma sniedzēja izsniedz norīkojumu. Norīkojumā norāda:

226.⁴ 1. norīkojuma numuru un sastādīšanas datumu;

226.⁴ 2. personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, kontaktātlruni;

226.⁴ 3. periodu, uz kādu piešķirts sociālā mentora pakalpojums;

226.⁴ 4. sociālā mentora pakalpojuma sniegšanai noteikto stundu skaitu nedēļā, nepārsniedzot trīs stundas nedēļā;

226.⁴ 5. norīkotāja amatu, vārdu, uzvārdu, parakstu.

226.⁵ Sociālā mentora pakalpojumu piešķir uz laiku līdz 12 mēnešiem pamatojoties uz personas sociālās situācijas un atbalsta vajadzību izvērtējumu.

226.⁶ Ja bārenis pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās vēlas saņemt sociālā mentora pakalpojumu atkārtoti, Dienests personas sociālo situāciju un atbalsta vajadzības izvērtē

no jauna un lemj par nepieciešamību turpināt sociālā mentora pakalpojuma nodrošināšanu.

226.⁷ Sociālā mentora pakalpojumu nodrošina pakalpojumu sniedzējs, ar kuru Dienests noslēdzis līgumu par sociālā mentora pakalpojuma sniegšanu.

226.⁸ Sociālā mentora pakalpojums tiek pārtraukts vai izbeigts Ministru kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumos Nr. 857 "Noteikumi par sociālajām garantijām un atbalstu bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās" noteiktajos gadījumos."

2. Saistošie noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Jēkabpils novada domes
priekšsēdētājs

R. Ragainis

Saistošo noteikumu projekta
“Grozījumi Jēkabpils novada domes 2023. gada 13. jūlija saistošajos noteikumos Nr.21
“Saistošie noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālā atbalsta pakalpojumu
saņemšanas un samaksas kārtību Jēkabpils novadā””
paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. Izstrādes pamatojums Jēkabpils novada domes saistošo noteikumu projekts “Grozījumi Jēkabpils novada domes 2023. gada 13. jūlija saistošajos noteikumos Nr.21 “Saistošie noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālā atbalsta pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību Jēkabpils novadā”” (turpmāk – saistošo noteikumu projekts) izstrādāts, pamatojoties uz grozījumiem Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma (turpmāk – SPSPL) 12. pantā, kuri stājušies spēkā 2024. gada 1. janvārī un paredz papildināt 12. pantu ar septīto un astoto daļu. Minētā panta septītā daļa noteic, ka persona, kura atradās ārpusģimenes aprūpē līdz pilngadības sasniegšanai ir paudusi tādu vēlmi un aizbildnis, audžuģimene vai specializētā audžuģimene tam ir piekritusi, tad šī persona, pamatojoties uz pašvaldības sociālā dienesta izvērtējumu, pēc pilngadības var uzturēties pie tā paša vai cita ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu sniedzēja līdz 21 gada vecuma sasniegšanai vai, ja mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstākajā izglītības iestādē, tostarp koledžā, - līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai. Savukārt, SPSPL 12. panta astotā daļa nosaka, ka pašvaldības sociālajam dienestam viena mēneša laikā pēc tam, kad saņemta informācija par pilngadīgu personu, kura līdz adoptācijas nodibināšanai ir atradusies ārpusģimenes aprūpē un attiecībā uz kuru tiesa ir atcēlusi adoptāciju līdz 21 gada vecuma sasniegšanai vai, ja tā mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstākajā izglītības iestādē, tostarp koledžā, - līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, ir pienākums izvērtēt šīs personas vajadzības un resursus un tai nepieciešamos atbalsta pasākumus. Abos gadījumos Ministru kabinetam deleģēts uzdevums noteikt sniedzamā atbalsta veidus, apjomu, saturu, kā arī šo pakalpojumu saņemšanas, piešķiršanas, pārtraukšanas un izbeigšanas nosacījumus un kārtību, līdz ar ko 2024. gada 30. aprīlī tika izdarīti grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumos Nr. 857 “Noteikumi par sociālajām garantijām un atbalstu bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās” (turpmāk – MK noteikumi Nr.857), kuri stājušies spēkā 2024. gada 4. maijā, nosakot iespējas pilngadību sasniegušo bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu, adoptēto, kuriem ar tiesas spriedumu atcelta adoptācija, saņemt papildus jaunus atbalsta veidus: sociālā mentora pakalpojumu, pabalstu 3,29 <i>euro</i> dienā finanšu pratības apguvei un atbalsta grupas dažādu sociālo prasmju un iemaņu apguvei. Vienlaicīgi paredzēts, ka Labklājības ministrija no valsts budžeta līdzekļiem atbalsta pasākumu nodrošināšanai piešķirs pašvaldībai, kura ir sniegusi minētos atbalsta pasākumus līdz 3 565,19 <i>euro</i> kalendāra gadā par vienu personu.

1.2. Mērķis

Saistošo noteikumu projekta mērķis ir papildināt Jēkabpils novada domes 2023. gada 13. jūlija saistošos noteikumus Nr. 21 “Saistošie noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālā atbalsta pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību Jēkabpils novadā” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.21) ar jaunu mērķa grupu un jaunu atbalsta veidu, nosakot atbalsta saņemšanas kārtību, kā arī precizēt Saistošo noteikumu Nr. 21 izdošanas pamatojuma norādi.

1.3. Pašreizējā situācija

Šobrīd Jēkabpils novada pašvaldības nodrošināto sociālo pakalpojumu un sociālā atbalsta pakalpojumu veidus, to saņemšanas un samaksas kārtību nosaka Saistošie noteikumi Nr. 21.

Saistošie noteikumi Nr.21 tika izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta trešo daļu, Pašvaldību likuma 5. panta otro daļu, 44. panta otro daļu, Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275 “Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta” 6. punktu, Ministru kabineta 2007. gada 4. decembra noteikumu Nr. 829 “Noteikumi par dienas centru, grupu māju (dzīvokļu) un pusceļa māju izveidošanas un uzturēšanas izdevumu līdzfinansēšanu” 26. punktu.

Atbilstoši Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 11. punktam pašvaldības autonomā funkcija ir īstenot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzību.

Sasniedzot pilngadību, bārenis iegūst rīcībspēju, proti, var izvēlēties uzsākt patstāvīgu dzīvi vai turpināt atrasties ārpusģimenes aprūpē. Ja bārenis ir izteicis vēlmi un, saskaņā ar sociālā darbinieka veikto izvērtējumu, tas atbilst bāreņa vislabākajām interesēm, MK noteikumos Nr. 857 ir paredzēts sniegt plašāku atbalstu bārenim pēc pilngadības sasniegšanas līdz 21 gada vecuma sasniegšanai vai līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, ja persona mācās, kas nodrošinās saudzīgu un atbalstošu pāreju uz neatkarīgu dzīvi.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 857 Noslēguma jautājumu 43. punktā ietvertu regulējumu, līdz attiecīgu pašvaldības saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim, ir piemērojami pašvaldības saistošie noteikumi, kas nosaka tās sniedzamo atbalstu pilngadību sasniegušajam bērnam patstāvīgas dzīves uzsākšanai, ciktāl tie nav pretrunā ar MK noteikumiem Nr. 857.

1.4. Problēmas un risinājumi

Problēmas apraksts

Pilngadību sasniedzis bērns atrodas īpaši neaizsargātā situācijā, jo nereti no ārpusģimenes aprūpes nākušiem bērniem ir mazāks sociāli labvēlīgo kontaktu skaits, zemākas prasmes risināt dažāda veida ikdienas problēmas un zemāks izglītības līmenis. Finansiālais nodrošinājums pilngadību sasniegušajiem bērniem ir nepietiekams, kas var veicināt nepieciešamību pārtraukt mācību ieguves procesu, lai nodrošinātu ikdienas

	pamatvajadzības. Ilgtermiņā zems izglītības līmenis samazina iespējas iegūt labi apmaksātu darbu un veicina risku nonākt nelabvēlīgā finansiālā situācijā, pakļaujot personas nabadzībai, sociālai atstumtībai un diskriminācijai. Sasniedzot pilngadību, ārpusģimenes aprūpē esošās personas ikdienas vadība pāriet uz pašu personu, tamdēļ ir svarīgi turpināt saņemt no pašvaldības un valsts atbilstošu atbalstu un pakalpojumus, kas šo pāreju padara saudzīgāku, garantē blakusesošas, drošas un atbalstošas pieaugušas personas klātbūtni un papildus atbalstus jaunās situācijas pieņemšanai un spējai tai pielāgoties. Tā kā MK noteikumi Nr. 857 nosaka jaunus atbalsta veidus bāreņiem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās, kā arī, lai Saistošie noteikumi Nr. 21 atbilstu augstāka juridiskā spēka tiesību normām, nepieciešams veikt grozījumus Saistošajos noteikumos Nr. 21, papildinot šo noteikumu 5. punktu ar 5.26. apakšpunktu “sociālā mentora pakalpojums” un papildinot tos ar jaunu nodaļu “Sociālā mentora pakalpojums”. Lai pilngadību sasniegušie bāreņi pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās varētu saņemt plašāku atbalsta klāstu pārejai uz patstāvīgu dzīvi, sagatavots saistošo noteikumu projekts.			
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2024	Turpmākie trīs gadi (euro)		
		2025	2026	2027
2.1. Budžeta ieņēmumi	0	0	0	0
2.2. Budžeta izdevumi	0	0	0	0
2.3. Fiskālā ietekme	0	0	0	0
2.4. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins	Tā kā Labklājības ministrija no valsts budžeta līdzekļiem atbalsta pasākumu nodrošināšanai pašvaldībai piešķir līdz 3 565,19 euro kalendāra gadā par vienu personu, jauno atbalsta veidu nodrošināšana neietekmēs pašvaldības budžetu.			
2.4.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins	-			
2.4.2. detalizēts izdevumu aprēķins	-			
2.5. Amata vietu skaita izmaiņas (palielinājuma gadījumā: izvērstas pamatojums, izvērtējums par esošo resursu pārskatīšanas iespējām, t.sk. vakanto amata vietu, ilgstošo vakanču izmantošana u.c.)	-			
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. Sociālā ietekme Saistošo noteikumu projektā iekļautās tiesību normas rada priekšnoteikumu ārpusģimenes aprūpē bijušajiem bērniem un adoptētiem bērniem, kuriem ar tiesas spriedumu atcelta adopcija, pēc pilngadības sasniegšanas iespēju saņemt atbalsta pasākumus, kas nodrošinās viņiem saudzīgu un atbalstošu pāreju uz neatkarīgu dzīvi. Saistošo noteikumu projektā iekļautās tiesību normas atstās tiešu, pozitīvu ietekmi uz mērķgrupas personām, veicinot finansiāli labvēlīgāku stāvokli, samazinot nevienlīdzību, nabadzības un sociālās atstumtības risku. Mērķgrupas personas tiks motivētas iegūt izglītību,			

	tādējādi palielināsies konkurētspējīgu jauno uzņēmēju un darbinieku skaits. 3.2. Ietekme uz vidi Nav attiecināms 3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību Nav attiecināms 3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā Nav attiecināms 3.5. Ietekme uz konkurenci Nav attiecināms
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Saistošo noteikumu projekts paredz, ka saistošo noteikumu projektā paredzētā materiālā atbalsta saņemšanai personai jāvērsas Jēkabpils novada Sociālajā dienestā un jāiesniedz iesniegums un citi attiecīgā materiālā atbalsta saņemšanai nepieciešamie dokumenti, ja tie neatrodas valsts vai pašvaldību iestāžu rīcībā un ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai. Administratīvo procedūru izmaksas nav paredzētas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu projekts izstrādāts, lai nodrošinātu Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 11. punktā noteiktās pašvaldību autonomās funkcijas – īstenot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzību izpildi. Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 66. panta otrās daļas 2. punktam, pašvaldība nodrošina ārpusģimenes aprūpi tiem bērniem, kuriem uz laiku vai pastāvīgi nav savas ģimenes vai kurus viņu pašu interesēs nedrīkst atstāt šajā ģimenē. Savukārt atbilstoši minētā likuma 66. panta otrās daļas 3. punktam, pašvaldība nodrošina bērna tiesības iegūt vispārējo vidējo izglītību un sniedz viņiem palīdzību arodizglītībā. Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9. panta pirmo daļu pašvaldībai, kuras teritorijā ir deklarētā personas dzīvesvieta, ir pienākums nodrošināt personai iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību. Bāreņa un bez vecāku gādības palikuša bērna pēc pilngadības sasniegšanas vajadzību un resursu izvērtēšana, nepieciešamo atbalsta pasākumu piešķiršana, sniegšana un sociālās situācijas izmaiņu novērtēšana ir sociālā dienesta pienākums saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. un 11. punktu un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 12. panta sesto daļu. Saistošo noteikumu projekta īstenošana tiks veikta ar esošajiem cilvēkresursiem, nemainot to pienākumus un uzdevumus.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu projekta izpildi īstenos Jēkabpils novada Sociālais dienests. Jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija netiks veikta.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošo noteikumu projektā ietvertās tiesību normas ir piemērotas iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir leģitīmi un rīcība ir atbilstoša augstāka juridiskā spēka normatīvajiem aktiem.

8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. Sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā Nav 8.2. Izmantotais sabiedrības līdzdalības veids Saistošo noteikumu projekts sabiedrības viedokļa noskaidrošanai publicēts pašvaldības tīmekļvietnē www.jekabpils.lv sadaļas “Normatīvie akti” apakšsadaļā “Saistošo noteikumu projekti”. Viedokļa izteikšanas termiņš noteikts divas nedēļas no saistošo noteikumu projekta publicēšanas datuma pašvaldības tīmekļvietnē. 8.3. Sabiedrības pārstāvju izteiktie priekšlikumi un iebildumi 8.4. Par saistošo noteikumu projektu saņemto viedokļu apkopojums un izvērtējums 8.5. No institūcijām saņemtie viedokļi un atzinumi, to apkopojums un izvērtējums 8.6. Informācija par cita veida saziņu un konsultācijām
--	--

Domes priekšsēdētājs

R. Ragainis